

3b. Losse opdracht- Kwartetspel

Instructie:

Deze opdracht is geschikt voor maximaal 3 personen (vanwege het aantal kaarten).

In dit document zit een kwartetspel met enkele onderwerpen uit de Nederlandse opstand. Van elk onderwerp zitten er 4 kaartjes in het spel, met elk een ander aspect van het onderwerp en een weetje. De bedoeling van het spel is dat de kinderen de 4 kaartjes onder dezelfde noemer verzamelen.

Aan het begin van het spel worden alle kaarten ondersteboven geschud. Daarna pakken de spelers elk 7 kaarten van de stapel. Het doel is setjes van 4 bij elkaar horende kaarten te vormen door elkaar de juiste kaarten te vragen.

Voorbeeld:

Één set bestaat uit 4 kaartjes onder de noemer "Willem van Oranje":

- Prins van Oranje
- Stadhouder voor Filips II
- Tegenstander van Alva,
- Leider van de opstand.

Iemand heeft de eerste 3 van bovenstaande kaarten en wil graag een kwartet. Hij/zij vraagt aan de ander: "Mag ik van jou de kaart "Willem van Oranje – Leider van de opstand"? Als de ander deze kaart heeft moet hij/zij deze kaart afstaan aan de vrager. Is dit niet het geval moet de vrager een kaart van de stapel pakken en bij de volgende beurten net zolang doorvragen totdat er een kwartet gevormd is

Zijn alle 4 de kaartjes bij elkaar gevonden, is het een kwartet en kan het setje van 4 bij elkaar horende kaartjes weggelegd worden. De overgebleven kaarten moeten door middel van vragen ook aangevuld worden tot een kwartet. De speler met de meeste kwartetten wint.

Aanwezig in dit document:

-Pagina 3 t/m 8: Kwartet-spel, zelf uit te printen op dikker papier.

Colofon

De Tachtigjarige Oorlog. Historisch Museum Den Briel
Markt 1
3231 AH Brielle
Tel. 0181- 475 475
www.historischmuseumdenbriel.nl

Tekst en samenstelling:
Chloé Pothof december 2006
De Tachtigjarige Oorlog. Historisch
Museum Den Briel ©

De Nederlandse Opstand

(1566 - 1648)

- Tachtigjarige Oorlog
- Beeldenstorm
- Ontevreden
- Slag bij Heiligerlee

Weetje: De Nederlandse opstand is de moderne naam voor de Tachtigjarige Oorlog. Toch gaat de Nederlandse opstand meer over het begin van de oorlog, toen Alva in 1566 naar de Nederlanden werd gestuurd.

De Nederlandse Opstand

(1566 - 1648)

- Tachtigjarige Oorlog
- Beeldenstorm
- Ontevreden
- Slag bij Heiligerlee

Weetje: In 1566 begon de Beeldenstorm. Calvijn had toen veel aanhangers (calvinisten). Hij vond het slecht dat de katholieke kerk zoveel luxe had. De calvinisten vernielden daarom de katholieke kerken. Filips II wilde juist dat iedereen katholiek werd en wilde wraak nemen op de calvinisten.

De Nederlandse Opstand

(1566 - 1648)

- Tachtigjarige Oorlog
- Beeldenstorm
- Ontevreden
- Slag bij Heiligerlee

Weetje: Het volk was erg ontevreden, ook omdat de Spanjaarden zo wreed waren tegen de ketters. Ook de Nederlandse edelen (zoals Willem van Oranje) waren het er niet mee eens. Veel mensen kwamen in opstand tegen Filips II en zijn veldheer Alva.

De Nederlandse Opstand

(1566 - 1648)

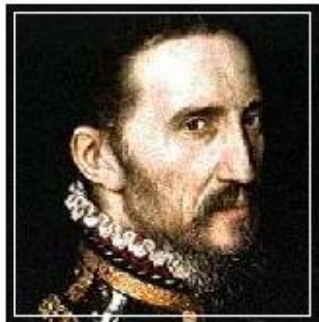
- Tachtigjarige Oorlog
- Beeldenstorm
- Ontevreden
- Slag bij Heiligerlee

Weetje: De oorlog begon pas echt met de Slag bij Heiligerlee in 1568. Het leger van Willem van Oranje (dat geleid werd door Willem's broer, Lodewijk van Nassau), won voor het eerst een slag tegen de Spanjaarden.

Hertog van Alva

(1507 - 1583)

- Landvoogd der Nederlanden
- Raad der Beroerten
- De Tiende Penning
- Tegenstander Willem van Oranje

Weetje: Rond 1567 waren er veel opstanden in de Nederlanden. Daarom stuurde koning Filips II één van zijn beste veldheren met een leger hierheen om de opstand tegen te houden. Deze veldheer was Alva.

Hertog van Alva

(1507 - 1583)

- Landvoogd der Nederlanden
- Raad der Beroerten
- De Tiende Penning
- Tegenstander Willem van Oranje

Weetje: Omdat er zoveel opstanden waren besloot Alva een raad op te stellen die de opstandelingen moest vervolgen en veroordelen. Deze raad heette de Raad der Beroerten, ook wel de 'Bloedraad' genoemd.

Hertog van Alva

(1507 - 1583)

- Landvoogd der Nederlanden
- Raad der Beroerten
- De Tiende Penning
- Tegenstander Willem van Oranje

Weetje: Alva stelde voor het volk een nieuwe hoge belasting in: de Tiende Penning. Veel mensen waren het hier niet mee eens en zo kwamen er nog meer opstanden.

Hertog van Alva

(1507 - 1583)

- Landvoogd der Nederlanden
- Raad der Beroerten
- De Tiende Penning
- Tegenstander Willem van Oranje

Weetje: Alva was heel streng en wreed tegen de mensen die niet katholiek waren. Protestantse mensen werden vaak vermoord door de Raad. Willem van Oranje kwam toen in opstand tegen Alva en koning Filips II.

Koning Filips II

(1527 - 1598)

- Spaanse Koning
- Rooms-katholiek
- Ketters vervolgen
- Opstand

Weetje: Filips II was de zoon van keizer Karel V (Karel de vijfde). In 1556 trad Karel af en kreeg Filips II de macht over zijn grote rijk, waar de Nederlanden bij zaten.

Koning Filips II

(1527 - 1598)

- Spaanse koning
- Rooms-katholiek
- Ketters vervolgen
- Opstand

Weetje: Filips II was Rooms-Katholiek. Hij wilde dat iedereen in zijn rijk ook katholiek zou worden. Daarom gebruikte hij geweld tegen mensen die een ander geloof hadden.

Koning Filips II

(1527 - 1598)

- Spaanse koning
- Rooms-katholiek
- Ketters vervolgen
- Opstand

Weetje: Omdat Filips II wilde dat iedereen katholiek zou zijn, begon hij mensen te vervolgen die niet katholiek waren. Mensen die een ander geloof hadden waren 'ketters'. Zij werden vaak hard gestraft.

Koning Filips II

(1527 - 1598)

- Spaanse koning
- Rooms-katholiek
- Ketters vervolgen
- Opstand

Weetje: Omdat Filips II de ketters vervolgde, kwamen veel mensen in opstand. Ook Willem II, die eigenlijk stadhouder voor Filips was, vond dat zijn koning te ver ging. Willem werd later leider van de opstand tegen Filips II.

De Watergeuzen

(1568 - 1572)

- **Watergeuzen**
- **Lumey**
- **Willem Bloys van Treslong**
- **1 april / Den Briel**

Weetje: De vloot van de Watergeuzen bestond werkloze zeelieden, avonturiers en criminelen. Maar er zaten ook edelen bij die al hun bezittingen waren verloren en mensen die weggestuurd waren vanwege hun geloof.

De Watergeuzen

(1568 - 1572)

- **Watergeuzen**
- **Lumey**
- **Willem Bloys van Treslong**
- **1 april / Den Briel**

Weetje: Lumey was de aanvoerder van de Watergeuzen toen Den Briel ingenomen werd. Eigenlijk was Lumey een edelman uit Zuid Nederland.

De Watergeuzen

(1568 - 1572)

- **Watergeuzen**
- **Lumey**
- **Willem Bloys van Treslong**
- **1 april / Den Briel**

Weetje: Willem Bloys van Treslong was ook één van de Watergeuzen. Hij was geboren in Den Briel, maar groeide op aan het hof van Willem van Oranje. Hij was vice-admiraal en hielp Lumey bij het aanvoeren van de vloot.

De Watergeuzen

(1568 - 1572)

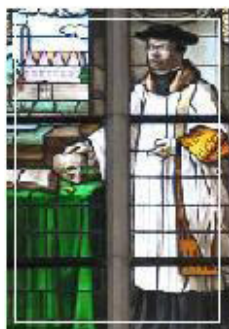
- **Watergeuzen**
- **Lumey**
- **Willem Bloys van Treslong**
- **1 april / Den Briel**

Weetje: Op 1 april 1572 kwamen de Geuzen aan in Den Briel. Ze namen de stad in en bezette deze in naam van Willem van Oranje. Zo was Den Briel de eerste stad die bevrijd werd van de Spanjaarden!

Angelus Merula

(1482 - 1557)

- Briellenaar
- **Pastoor van Heenvliet**
- Hervormer
- Merula-weeshuis

Weetje: Angelus Merula is geboren in Brielle. Hij kwam uit een rijke familie en heette eigenlijk Engel Willemszoon van Merlen. In 1511 werd hij benoemd tot priester.

Angelus Merula

(1482 - 1557)

- Briellenaar
- **Pastoor van Heenvliet**
- Hervormer
- Merula-weeshuis

Weetje: Angelus had in Parijs godsdienst gestudeerd en werd benoemd tot priester. In Nederland werd hij in 1530 pastoor van Heenvliet.

Angelus Merula

(1482 - 1557)

- Briellenaar
- **Pastoor van Heenvliet**
- **Hervormer**
- Merula-weeshuis

Weetje: Angelus las vaak de Bijbel en de boeken van de hervormers Calvijn en Luther. Hij ontdekte dat Calvijn en Luther goede ideeën hadden en gaf deze ideeën door aan de mensen van zijn kerk.

Angelus Merula

(1482 - 1557)

- Briellenaar
- **Pastoor van Heenvliet**
- Hervormer
- **Merula-weeshuis**

Weetje: Angelus werd veroordeeld tot de brandstapel omdat hij de ideeën van de hervormers verspreidde. Na zijn dood liet hij huizen na aan het bestuur van Den Briel, zodat de kerk ze niet zou krijgen. Van zijn woonhuis is later het Merula-weeshuis gemaakt.

Willem van Oranje

(1533 - 1584)

- Prins van Oranje
- Stadhouder voor Filips II
- Tegenstander van Alva
- Leider van de opstand

Weetje: Willem erfde op zijn 11e het prinsdom Oranje. Hiervoor moest hij verder opgroeien aan het hof in Brussel en een katholieke opvoeding krijgen. Zo kreeg hij de titel "Prins van Oranje".

Willem van Oranje

(1533 - 1584)

- Prins van Oranje
- Stadhouder voor Filips II
- Tegenstander van Alva
- Leider van de opstand

Weetje: Willem was stadhouder van de gewesten Holland, Zeeland en Utrecht. Een stadhouder is iemand die in een gewest (soort provincie) regeert voor de koning.

Willem van Oranje

(1533 - 1584)

- Prins van Oranje
- Stadhouder van Filips II
- Tegenstander van Alva
- Leider van de opstand

Weetje: Willem wilde graag dat iedereen zijn eigen geloof kon hebben. Filips II wilde juist dat iedereen katholiek werd en stuurde Alva om opstandelingen te vervolgen.

Willem van Oranje

(1533 - 1584)

- Prins van Oranje
- Stadhouder van Filips II
- Tegenstander van Alva
- Leider van de opstand

Weetje: Willem vond het niet goed dat Alva de protestanten vervolgden in naam van de koning en kwam in opstand tegen koning Filips II. Zo werd hij leider van de opstand.